

**Cauza C-504/21**

**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98  
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție**

**Data depunerii:**

17 august 2021

**Instanța de trimitere:**

Verwaltungsgericht Stade (Germania)

**Data deciziei de trimitere:**

17 august 2021

**Solicitanți:**

Prima solicitantă

Al doilea solicitant

Al treilea solicitant

Al patrulea solicitant

Al cincilea solicitant

**Pârâtă:**

Bundesrepublik Deutschland

---

**Obiectul procedurii principale**

Regulamentul (CE) nr. 604/2013 – Stabilirea criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid – Prezentarea unei cereri de preluare – Răspuns negativ – Căi de atac ale persoanelor vizate

## Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii, articolul 267 TFUE

### Întrebările preliminare

#### a) Accesul la justiție

1) Articolul 27 din Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (denumit în continuare „Regulamentul Dublin III”) coroborat, dacă este cazul, cu articolul 47 și cu articolul 51 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), cunoscând totuși dispozițiile Directivei 2003/86/CE a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei, trebuie să fie interpretat în sensul că statul membru solicitat are obligația de a pune la dispoziția solicitanților – printre care, copii – care se află în statul membru solicitant și solicită un transfer în conformitate cu articolele 8, 9 sau 10 din Regulamentul Dublin III, sau membrilor familiilor lor din statul membru solicitat în sensul articolelor 8, 9 sau 10 din Regulamentul Dublin III, o cale de atac efectivă împotriva respingerii cererii de preluare, în fața unei instanțe judecătorești din statul membru solicitat?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare de la litera a):

În lipsa unei reglementări suficiente în Regulamentul Dublin III, dreptul la o cale de atac efectivă expus la prima întrebare de la litera a) rezultă, în acest caz, în mod direct din articolul 47 din cartă, eventual coroborat cu articolele 7, 9 și 33 din cartă (a se vedea Hotărârea Curții din 7 iunie 2016, Mehrdad Ghezlbash, C-63/15, punctele 51-52 și Hotărârea Curții din 26 iulie 2017, Tsegezab Mengesteab, C-670/16, punctul 58)?

3) În cazul unui răspuns afirmativ la prima sau la a doua întrebare de la litera a):

Articolul 47 din cartă, coroborat, dacă este cazul, cu principiul cooperării loiale (a se vedea Hotărârea Curții din 13 noiembrie 2018, C-47/17 și C-48/17 [ECLI:EU:C:2018:900]) trebuie să fie interpretat în sensul că statul membru solicitat este obligat să informeze statul membru solicitant cu privire la o cale de atac introdusă de solicitanți împotriva respingerii cererii de preluare și că statul membru solicitant

este obligat să se abțină de la pronunțarea pe fond cu privire la cererea de azil a solicitanților până la soluționarea căii de atac?

- 4) În cazul unui răspuns afirmativ la prima sau la a doua întrebare de la litera a):

Într-o situație precum cea din speță, articolul 47 din cartă, ținând seama, dacă este cazul, de aprecierile exprimate în considerentul (5) al Regulamentului Dublin III, trebuie să fie interpretat în sensul că obligă instanțele din statul membru solicitat să garanteze protecția jurisdicțională sub forma unei proceduri de urgență? Instanțelor din statul membru solicitat le sunt impuse cerințe de timp în ceea ce privește soluționarea căii de atac?

b) Transfer de responsabilitate

- 1) Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul Dublin III coroborat cu articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1560/2003, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 118/2014 (regulamentul de punere în aplicare), determină – în principiu – un transfer de responsabilitate către statul membru solicitant, care nu mai este supus căilor de atac, atunci când statul membru solicitat respinge, în termenele prevăzute, atât cererea inițială a statului membru solicitat, cât și cererea de reexaminare (a se vedea Hotărârea din 13 noiembrie 2018, X, C-47/17 și C-48/17, [EU:C:2018:900], punctul 80)?

- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare de la litera b):

Acest lucru este valabil și în cazul în care deciziile de respingere ale statului membru solicitat sunt nelegale?

- 3) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare de la litera b):

Solicitantul de azil poate invoca, în statul membru solicitant împotriva statului membru solicitat, un transfer de responsabilitate nelegal pentru motivul nerespectării criteriilor responsabilității legate de familie [articolele 8-11, articolul 16 și articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III]?

c) Cerere ulterioară

- 1) Articolul 7 alineatul (2) și articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III trebuie să fie interpretate în sensul că nu exclud aplicabilitatea dispozițiilor capitolului III și punerea în aplicare a unei proceduri de preluare în temeiul secțiunii II din capitolul VI din Regulamentul Dublin III în cazurile în care solicitanții au depus deja o cerere de azil în statul membru solicitant, iar aceasta a fost inițial

respinsă ca inadmisibilă de statul membru solicitant în temeiul articolului 33 alineatul (2) litera (c) coroborat cu articolul 38 din Directiva 2013/32/UE, însă, între timp – de exemplu, ca urmare a executării efective a „Declarației UE-Turcia din 18 martie 2016” (a se vedea EN P-000604/2021, Answer given by Ms Johansson on behalf of the European Commission din 1 iunie 2021), în statul membru solicitant este pusă în aplicare o procedură admisibilă privind o cerere ulterioară?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare de la litera c):

În cazul descris la prima întrebare de la litera c), articolul 7 alineatul (2) și articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III trebuie să fie interpretate în sensul că nu exclud aplicabilitatea dispozițiilor capitolului III și punerea în aplicare a unei proceduri de preluare în temeiul secțiunii II din capitolul VI din Regulamentul Dublin III în cazurile criteriilor de responsabilitate legate de familie (articolele 8-11 și articolul 16 din Regulamentul Dublin III)?

3) Articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III mai este aplicabil în cazul în care solicitanții au depus deja o cerere de azil în statul membru solicitant, iar aceasta a fost inițial respinsă ca inadmisibilă de statul membru solicitant în temeiul articolului 33 alineatul (2) litera (c) coroborat cu articolul 38 din Directiva 2013/32/UE, însă, între timp – de exemplu, ca urmare a executării efective a „Declarației UE-Turcia din 18 martie 2016” (a se vedea EN P-000604/2021, Answer given by Ms Johansson on behalf of the European Commission din 1 iunie 2021), în statul membru solicitant este pusă în aplicare o procedură admisibilă privind o cerere ulterioară?

4) În cazul unui răspuns afirmativ la a treia întrebare de la litera c):

Articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III conferă solicitanților de azil un drept subiectiv care poate fi invocat în statul solicitat? Există, în această privință, dispoziții de drept al Uniunii referitoare la exercitarea puterii de apreciere a autorităților naționale – de exemplu, respectarea unității familiale, a interesului superior al copilului – sau aceasta este supusă exclusiv dreptului național?

d) Drepturi subiective ale membrului de familie cu reședința în statul membru solicitat

Membrul de familie care are deja reședința în statul membru solicitat are de asemenea un drept – care poate fi pus în executare de o instanță judecătorească – la respectarea articolului 8 și următoarelor din Regulamentul Dublin III și a regimurilor de transfer legate de acesta [articolul 18 și articolul 29 și următoarele din Regulamentul Dublin III

coroborat, dacă este cazul, cu considerentele (13), (14) și (15) din Regulamentul Dublin III coroborat cu articolul 47 din cartă], respectiv a articolului 17 alineatul (2) din Regulamentul Dublin III?

### **Dispozițiile dreptului Uniunii invocate**

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolele 7, 9, 33, 47 și 51

Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într- unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (reformare) (JO 2013, L 180, p. 31, rectificare în JO 2017, L 49, p. 50), în special articolele 7, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 20, 21, 27, 29, 30, 31, 32 și 33

Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (JO 2013, L 180, p. 60), în special articolele 33 și 38

Regulamentul (CE) nr. 1560/2003 al Comisiei din 2 septembrie 2003 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 343/2003 al Consiliului de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de azil prezentate într- unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe (JO 2003, L 222, p. 3, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 140), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 118/2014 al Comisiei din 30 ianuarie 2014 (JO 2014, L 39, p. 1), în special articolul 5

Directiva 2003/86/CE a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei (JO 2003, L 251, p. 12, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 164).

### **Dispozițiile dreptului național invocate**

Verwaltungsgerichtsordnung (Codul de procedură administrativă, denumit în continuare „VwGO”), în versiunea publicată la 19 martie 1991 (BGBl. I, p. 686), modificat ultima dată prin articolul 3a din Legea din 16 iulie 2021 (BGBl. I, p. 3026), în special articolul 123

Asylgesetz (Legea privind azilul, denumită în continuare „AsylG”), în versiunea publicată la 2 septembrie 2008 (BGBl. I, p. 1798), modificată ultima dată prin articolul 9 din Legea din 9 iulie 2021 (BGBl. I, p. 2467), în special articolul 80

### **Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii**

- 1 Solicitanții sunt cetățeni sirieni. Prima solicitantă și al cincilea solicitant sunt căsătoriți unul cu celălalt. Al doilea, al treilea și al patrulea solicitant sunt copiii minori ai cuplului.
- 2 Al cincilea solicitant a ajuns în Republica Federală Germania la 20 octombrie 2015, unde i-a fost acordat statutul conferit prin protecția subsidiară la 11 octombrie 2016.
- 3 Primii patru solicitanți au avut pentru mai mult timp reședința în Liban. La 4 iunie 2019, aceștia au intrat în Republica Elenă (Insula Kos) prin Turcia. Acolo au depus o cerere de azil la 26 februarie 2020. Aceasta a fost respinsă ca inadmisibilă în temeiul articolului 38 alineatul (1) din Directiva 2013/32. La 8 februarie 2021, primii patru solicitanți au depus o nouă cerere de azil, care pare să fie tratată de autoritățile elene ca o cerere ulterioară admisibilă.
- 4 La 6 mai 2021, Republica Elenă a solicitat pârâtei, în temeiul articolului 9 din Regulamentul nr. 604/2013, preluarea primilor patru solicitanți. Pârâta a refuzat acest lucru prin scrisoarea din 12 mai 2021, pentru motivul că, înainte de depunerea cererii ulterioare, a fost adoptată o decizie privind prima cerere de azil a primilor patru solicitanți.
- 5 Prin scrisoarea din 18 mai 2021, Republica Elenă a solicitat reexaminarea cererii sale. Aceasta a arătat că nici Directiva 2011/95, nici dreptul elen nu făceau distincție între o primă cerere și o cerere ulterioară. Normele de la Dublin erau încă aplicabile. Pârâta ar fi trebuit, așadar, să preia primii patru solicitanți, în conformitate cu articolul 9 și cu articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul nr. 604/2013.
- 6 Prin scrisoarea din 20 mai 2021, pârâta a respins din nou cererea de preluare formulată de Republica Elenă.
- 7 La 7 iulie 2021, solicitanții au introdus la instanța de trimitere o cerere de examinare în cadrul unei proceduri de urgență.

### **Principalele argumente ale părților din procedura principală**

- 8 Solicitanții cer ca pârâta să admită cererea de preluare a Republicii Elene și să se declare responsabilă pentru examinarea cererii de azil a primilor patru solicitanți. Ei consideră că, pentru motive de protecție jurisdicțională efectivă (articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene) se impune o soluționare rapidă.
- 9 Pârâta arată că o primă cerere de azil a primilor patru solicitanți a fost deja respinsă în Grecia. Prin urmare, reîntregirea familiei în temeiul Regulamentului

nr. 604/2013 ar fi exclusă. Potrivit modului lor de redactare, dispozițiile relevante nu ar mai fi aplicabile după finalizarea unei prime proceduri.

## **Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare**

### ***Admisibilitatea căii de atac***

- 10 Instanța de trimitere consideră că acțiunea formulată de reclamantii împotriva răspunsurilor negative ale pârâtei nu este admisibilă.
- 11 Regulamentul nr. 604/2013 prevede în mod expres doar o cale de atac împotriva unei decizii de transfer (articolul 27). Legiuitorul Uniunii cunoștea foarte bine că nu există norme în ceea ce privește posibilitatea aplicării clauzei umanitare cererii unui solicitant de azil (a se vedea în acest sens raportul Comisiei din 6 iunie 2007 referitor la evaluarea sistemului Dublin, COM [2007] 299 final, secțiunea 2.3.1 din „Aplicare uniformă”).
- 12 Desigur, Regulamentul nr. 604/2013 poate conferi unui solicitant de protecție internațională dreptul de a invoca, în cadrul procedurii jurisdicționale, respectarea dispozițiilor acestui regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 26 iulie 2017, Mengesteab, C-670/16, EU:C:2017:587, punctul 62 și Hotărârea din 25 octombrie 2017, Shiri, C-201/16, EU:C:2017:805, punctul 44).
- 13 Cu toate acestea, instanța de trimitere consideră că un astfel de drept nu există în temeiul Regulamentului nr. 604/2013, cel puțin în situații precum cea în discuție în litigiul principal.
- 14 Reîntregirea familiei solicitată în ultimul rând prin intermediul căii de atac nu este reglementată de Regulamentul nr. 604/2013, ci de Directiva 2003/86, care impune de asemenea statelor membre să prevadă căi de atac corespunzătoare (articolul 18). În plus, se asigură acordarea unei protecții jurisdicționale efective în ceea ce privește interesul superior al copilului și interesele familiei.
- 15 O altă concluzie nu ar putea fi conciliată nici cu obiectivul Regulamentului nr. 604/2013 de a „fac[e] posibilă determinarea rapidă a statului membru responsabil, astfel încât să se garanteze accesul efectiv la procedurile pentru acordarea protecției internaționale și să nu [se] compromită obiectivul prelucrării rapide a cererilor de protecție internațională” [considerentul (5)].

### ***Cu privire la urgență***

- 16 Problemele de drept care fac obiectul întrebărilor preliminare nu sunt apreciate în mod uniform în statele membre (a se vedea, de exemplu, Migration Law Clinic of the VU Amsterdam, An Individual Legal Remedy against the Refusal of a Take Charge Request under the Dublin III Regulation, September 2020, capitolul 6 și

jurisprudența citată), cu atât mai mult cu cât acestea sunt soluționate, în general, în procedură de urgență, prin decizii care nu sunt supuse căilor de atac.

- 17 Numai în Republica Federală Germania, acestea pot privi o multitudine de cazuri (informații suplimentare privind statistica referitoare la azil pentru anul 2020 și primul trimestru al anului 2021 – probleme esențiale privind procedurile Dublin, Deutscher Bundestag [Bundestagul german], documentul 19/30849).
- 18 Pentru a garanta interpretarea și aplicarea uniforme, precum și efectul util al dreptului Uniunii, se impune, așadar, o decizie a Curții de Justiție a Uniunii Europene, în special având în vedere rolul esențial, pentru ordinea juridică a Uniunii, al dreptului la o cale de atac efectivă și rolul esențial al Regulamentului nr. 604/2013 în funcționarea sistemului european comun de azil.
- 19 Întrucât, în cazul unei decizii, litigiul principal ar putea fi soluționat în termenul normal al procedurii, de exemplu, prin pronunțarea între timp a unei decizii a autorităților elene cu privire la cererile de azil ale primilor patru solicitanți sau printr-o migrație secundară nelegală, se impune pronunțarea rapidă a unei decizii de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene.
- 20 Primii patru solicitanți locuiesc, în prezent, în condiții de viață precare, într-o tabără de refugiați de pe insula Kos. Șederea lor este limitată la insula Kos în temeiul dreptului elen.